

๑๑๓๗

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๔๖๓

ที่ ๑๓) ๒๔๖๓ : กำหนดการ

พระราชพิธีบรมราชาภิเษก

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
สยามินทราธิราช

และ

พระราชพิธีเฉลิมพระราชมณเฑียร

พ.ศ. ๒๔๖๓

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งทง
มีน. ๒๔๖๓		๓. <u>พรทานอภิเษก</u>		
๑๗	๑๖.๐๐ น.	ประธานสงฆ์ประกาศเทวดาในการ พิธีทานอภิเษก	พุทธเจดีย์ สถานสำคัญ ตามภูมิภาค ๑๘ แห่งใน ราชอาณาจักร ไทย	เต็มยศ
	๑๕.๐๖ - ๑๗.๑๔ น.	จุดเทียนชัย		
๑๘	๑๐.๐๐ น.	ดับเทียนชัย		
	๑๒.๐๐ น.	เลี้ยงพระ เวียนเทียนสมโภชน้ำอภิเษก		

๓๙๓๘

ตอนที่ ๒๗ เดิม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๙ พฤษภาคม ๒๔๘๓

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แห่งภายใน
เมษ. ๒๔๘๓		๒. การจารึกพระสุพรรณบัฏ ดวงพระบรมราชสมภพ แก่พระราชธัญฉกร		
๒๐ ๒๑	๑๖.๓๐ น. ๘.๒๖ - ๑๐.๓๘ น.	พระสงฆ์ ๑๐ รูปเจริญพระพุทธมนต์ จารึกพระสุพรรณบัฏ ดวงพระบรมราชสมภพ แก่พระราชธัญฉกร เลี้ยงพระ เวียนเทียน	วัดพระศรี - รัตน	ปกติ
พฤษภ. ๒๔๘๓		๓. การทรงถวายราชดัดการะ ดมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์		
๓	๑๘.๐๐ น.	ถวายมังคมพระบรมอัฐิ และ พระอัฐิ	หอพระธาตุมณเฑียร	ปกติ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๔. การพระราชพิธี				
บรมราชาภิเษก				
๔	๑๑.๐๐ น.	เจริญพระพุทธมนต์ ดวงพระบรมราชสมภพ พระราชลัญจกร	จากวัดพระศรี- รัตน มายังพระ- ราชมนเทียร	
	๑๘.๐๐ น.	เริ่มการพระราชพิธี	พระที่นั่งไพศาล	
	๑๘.๕๐ - ๑๙.๕๐ น.	จุดเทียนชัย	พระที่นั่งอมรินท	
		พระภิกษุทรงสมณศักดิ์ประกาศการ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก	พระที่นั่งไพศาล	เต็มยศ
		เจริญพระพุทธมนต์ พระ ๕ รูป	ในพระที่นั่งพระ- ที่นั่งจักรพรรดิ	จุล
		เจริญพระพุทธมนต์ พระ ๓๐ รูป	พระที่นั่งไพศาล	จอม
		เจริญพระพุทธมนต์ พระ ๔๕ รูป	พระที่นั่งอมรินท	เกล้า
๕. บรมราชาภิเษก				
๕	๑๐.๐๐ - ๑๑.๔๖ น.	สงฆ์พระมูรธาภิเษก รับน้ำอภิเษก ราชกกุธภัณฑ์ ขัตติยราชวราภรณ์ และพระแสง เสด็จพระ พระสงฆ์ดับเทียนชัย	ชลาพระที่นั่ง จักรพรรดิ พระที่นั่ง ไพศาล พระที่นั่ง อมรินท	เต็มยศ นพรัตน สาย สร้อย จุล จอม เกล้า

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๑๕.๐๐ น.		เสด็จออกมหาสมาคม รับคำถวายพระพรชัยมงคล เสด็จประทับพระที่นั่งภัทรบิฐ สถาปนาสมเด็จพระบรมราชินี ฝ่ายในถวายพระพร	พระที่นั่ง อมรินทร์ พระที่นั่ง ไพศาล	เต็มยศ จักรี สาบ สร้อย จูล จอม เกล้า
๑๖.๐๐ น.		เสด็จกระบวนราบริบใหญ่ไปทรงนมัส- การพระศรีรัตนตรัย ประกาศ พระองค์เป็นอัครศาสนูปถัมภก พระสงฆ์ ๘๐ รูป ถวายพระพร ถวายบังคมพระบรมอัฐิ และพระ อัฐิ สดับปกรณ์	พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตน พระที่นั่งดุสิต	
๑๘.๐๐ น.		เจ้าพนักงานเวียนเทียนสมโภชพระ- ราชมนเทียร	พระราชมนเทียร	ปกติ
		๖. เนิติมพระราชมนเทียร		
๑๘.๕๕- ๒๒.๐๒ น.		เกลิงพระแท่นพระบรรทม	พระที่นั่งจักรี - พรตติ	ปกติ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๑	๑๑.๐๐ น.	คณะทูตเฝ้าถวายพระพรชัยมงคล	พระที่นั่งจักรี	เต็มยศ จักรี
	๑๖.๓๐ น.	ประชาชนเฝ้าฯ ถวายพระพรชัย- มงคล	หน้าพระที่นั่ง สุทโธสวรรย์	สภาพตาม ธรรมเนียม
	๑๗.๐๐ น.	ฝ่ายในถวายดอกไม้ธูปเทียน เฉลิมพระนามสมเด็จพระสังฆราช และตั้งสมณศักดิ์ ฝ่ายหน้าถวายดอกไม้ธูปเทียน เทศน์ มงคลสูตร รัตนสูตร เมตตสูตร รวม ๑ กัณฑ์	พระที่นั่งไพศาล } พระที่นั่ง อมรินทร์	เต็มยศ ข้าง เผือก
๘	๑๖.๓๐ น.	ฝ่ายในถวายดอกไม้ธูปเทียน สถาปนาพระฐานันดรศักดิ์ พระ- บรมราชวงศ์ ฝ่ายหน้าถวายดอกไม้ธูปเทียน เทศน์ ทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตร เทวตาทิสนกถา รวม ๑ กัณฑ์	พระที่นั่งไพศาล } พระที่นั่ง อมรินทร์	เต็มยศ นพัติน

ตอนที่ ๒๗ เดิม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

นายกรัฐมนตรี ในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวัง รับ
พระบรมราชโองการเห็นเกล้าฯ ตั้งว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้กำหนดมหาคู่มือมรดกการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก และพระราช
พิธีเฉลิมพระราชมณเฑียร ดังรายการต่อไปนี้

๑. การทำน้ำอภิเษก

(๑) ตั้งพิธีทำน้ำอภิเษกณ พุทธเจดีย์สถานสำคัญตามภูมิภาค ๑๘ แห่ง

ในราชอาณาจักรไทย

๑. จังหวัดสระบุรี	๕๑. จังหวัดพระบาท
๒. จังหวัดพิษณุโลก	๕๒. ตั้งวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
๓. จังหวัดสุโขทัย	๕๓. ตั้งวัดพระมหาธาตุ อ่าเภอ
	จังหวัดโลก
๔. จังหวัดนครปฐม	๕๔. จังหวัดพระปฐมเจดีย์
๕. จังหวัดนครศรีธรรมราช	๕๕. ตั้งวัดพระมหาธาตุ
๖. จังหวัดกำแพง	๕๖. ตั้งพระธาตุหริภุญชัย
๗. จังหวัดนครพนม	๕๗. ตั้งพระธาตุพนม
๘. จังหวัดน่าน	๕๘. ตั้งพระธาตุแช่แห้ง
๙. จังหวัดร้อยเอ็ด	๕๙. ตั้งที่บงพระदानชัย
๑๐. จังหวัดเพชรบุรี	๖๐. ตั้งวัดมหาธาตุ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

๑๑. จังหวัดชัยนาท	ตั้งวัดพระบรมธาตุ
๑๒. จังหวัดฉะเชิงเทรา	ตั้งวัดไธสร
๑๓. จังหวัดนครราชสีมา	ตั้งวัดพระนารายณ์มหาราช
๑๔. จังหวัดอุบลราชธานี	ตั้งวัดศรีทอง
๑๕. จังหวัดจันทบุรี	ตั้งวัดพดด้วง
๑๖. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ตั้งวัดพระมหาธาตุ อำเภอไชยา
๑๗. จังหวัดปัตตานี	ตั้งวัดตานีนรสโมสร
๑๘. จังหวัดภูเก็ต	ตั้งวัดพระทอง

(๒) นายภิเชกนั้น ข้าหลวงประจำจังหวัดจะได้ให้ราษฎรไปปลัดกรรม ตักน้ำเป็นดื่มนกต ณ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในจังหวัดนั้น บรรจุภาชนะ แล้วนำเข้าพิธี ประกอบด้วยเครื่องสักการบูชา

(๓) วันที่ ๓๗ มีนาคม ๒๔๘๓

เวลา ๑๖.๐๐ น. ข้าหลวงประจำจังหวัดไปยังพิธีมณฑล จุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ ถวายทานศีลแล้ว ประชาชนตั้งรับประกาศเทวดา

ตอนที่ ๒๘ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๓

(๔) เวลา ๓๕.๐๖-๓๗.๓๕ น.

ประธานสงฆ์จุดเทียนชัย ประโคมฆ้องชัยดุริยางค์ แล้ว
พระสงฆ์ ๓๐ รูปเจริญพระพุทธมนต์จบแล้ว จะได้ผลัดเปลี่ยนกัน
สวดภาณวารต่อไป

(๕) วันที่ ๓๘ มีนาคม ๒๕๒๓

เวลา ๓๐.๐๐ น. ข้าหลวงประจำจังหวัดไปยังพิธีมณฑล
จุฑารูปเทียนเครื่องนมัสการ สมาทานคีตแล้ว ประธานสงฆ์ดับ
เทียนชัยแล้วเจ้าน้ำพระพุทธมนต์ตั้งไปในน้ำอภิเชก แล้วข้าราชการ
ประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์ ๓๐ รูปฉัน เสร็จแล้ว ข้าหลวงประจำ
จังหวัดประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์อนุโมทนา

(๖) เวลา ๓๒.๐๐ น.

ตั้งบายศรีเวียนเทียนสมโภชน้ำอภิเชกแล้ว ข้าหลวงประจำ
จังหวัดทุกจังหวัดจะได้จัดข้าราชการเจ้าน้ำอภิเชกนั้น มายัง
กระทรวงมหาดไทย เพื่อนำส่งถึงสำนักพระราชวัง ก่อนวันที่ ๒๐
เมษายน ๒๕๒๓

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบเต็มยศ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๔๗๓

๒. การอภิเษกพระสุพรรณบัฏ ดวงพระบรมราชสมภพ

และแกะพระราชัญญบัตร ประจักษ์กาล

(๗) วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๔๗๓

เจ้าพนักงานเตรียมการไว้ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงพระกรุณาโปรดให้พระอรรชชาเสนาบดี พระองค์เจ้าชานันต์ วัด เป็นประธานในการพระราชัญญบัตร

(๘) เวลา ๑๖.๓๐ น.

พระอรรชชาเสนาบดี พระองค์เจ้าชานันต์ วัด เสด็จไปยังพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงรับเชิญเสด็จถวายหมั้นการ พระศรีรัตนครัยแล้ว พระตั้งมี ๓๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ จบแล้ว เสด็จกลับ

(๙) วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๔๗๓

เวลา ๙.๒๖.๓๐ น. พระอรรชชาเสนาบดี พระองค์เจ้าชานันต์ วัด เสด็จไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงจุดเชิญเสด็จถวายหมั้นการ พระศรีรัตนครัย พระราชาคณะถวายศีลแล้ว ทรงจุดเทียนทองเทียนเงินที่โต๊ะของตำแหน่งเจ้าหน้าทำการจารึก ไทรต้นข้องชัย หอวงบรรเจิดอักษรการ (ที่มี สวดกรณีย์) ฮาดักษณ์ จารึกอักษรพระปรมาภิไธยลงในพระสุพรรณบัฏ พระยาโหราธิบดี

ตอนที่ ๕๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๐

(แหยม อัครโชติ) จารึกดวงพระบรมราชสมภพ ของในแผ่นดินทอง
 และหม่อมเจ้าสมัย นฉิม กฤดากร คีตเป็น แดงพระราชบัญญัติ
 ประจำรัชกาล พระสังฆเจษฎยัมมงคลคณา ชาวพนักงาน
 ประโคมสังข์ บัณเฑาะว์ แตรและเครื่องดุริยางค์ เสร็จแล้ว
 เชิญพระสุพรรณบัฏ ดวงพระบรมราชสมภพและพระราชบัญญัติ
 ประจำรัชกาล ขึ้นประดิษฐานเหนือพานทอง ๒ ชั้น เชิญไป
 ตั้งบนขรรมาสน์ที่ตั้งหน้าพระพุทธรูปหามณเฑียรปฏิมากร พระสังฆ
 ทวายนพรพระ พระอรวงค์เชษฐ พระองค์เจ้าธานีนิวัต ทรงประเคน
 ภัตตาหาร พระสังฆรับพระราชทานฉนิ เสร็จแล้ว ทรง
 ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสังฆถวายอนุโมทนา แล้วกดับ
 เจ้าพนักงานตั้งบายศรีแก้ว ทอง เงิน พราหมณ์เบิกแจ่น
 ข้าราชการรับแจ่นเวียนเทียนสมโภชพระสุพรรณบัฏ ดวงพระบรมราช
 สมภพ และพระราชบัญญัติ ประจำรัชกาล ครั้นกดับ ครอบแล้ว
 พระราชครูวามเทพมุนี (สวดดี วัณโณปราชญ์) เสด็จพระสุพรรณบัฏ
 ดวงพระบรมราชสมภพและพระราชบัญญัติ ประจำรัชกาลและ
 ประดิษฐาน พักไว้ในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระ
 อรวงค์เชษฐ พระองค์เจ้าธานีนิวัต เสด็จกดับ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

๓. การทรงถวายสักการะสมเด็จพระบรมราชบุพการี

(๓๐) วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๘๓

เจ้าพนักงานเชิญพระบรมอัฐิและพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชบุพการี ออกประดิษฐานในหอพระธาตุมณฑล

(๓๑) เวลา ๓๘.๐๐ น.

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระราชินีเสด็จพระราชดำเนินมายังหอพระธาตุมณฑล ทรงจุดธูปเทียนเครื่องสักการะถวายบังคมพระบรมอัฐิและพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชบุพการี ในการที่จะเสด็จเข้าพระราชพิธีบรมราชาภิเษก แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

๔. การพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

(๓๒) วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๔๘๓

เจ้าพนักงานแต่งที่จะมีการพระราชพิธีไว้ที่พระราชมณฑล
คือ:-

พระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน พระที่นั่งไพศวดถุกษิณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย กับแต่งประกอบการพระราชพิธีไว้ที่พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และที่ท่าพิธีพราหมณ์

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

(๓๓) เวลา ๑๐.๐๐ น.

เจ้าพนักงานพระอาดักษณ์จะได้เชิญพานพระสุพรรณมัญชุสวียม
ด้วยดวงพระบรมราชสมภพ และพระราชัญญกรประจำรัชกาล
ออกจากพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม มาขึ้นพระราชนาน
ที่หน้าประตูหลังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม มีกระบวนเครื่องสูง
กองพระและคู่แห่ แห่ไปยังหน้าพระทวารเทเวศร์รักษา แล้ว
เชิญไปประดิษฐาน ณ พระราชพิธีมณฑล ในพระที่นั่งไพศาล
ทักษิณ

(๓๔) เวลา ๑๘.๐๐ น.

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรถยนต์พระที่นั่งเสด็จออกจากพระ
ตำหนักจิตรลดารโหฐาน ถอนจิตรลดา มายังพระบรมมหาราชวัง
เทียบรถพระที่นั่งที่หน้าพระทวารเทเวศร์รักษา เสด็จลงทรงพระราช
ดำเนินเข้าพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ทรงจุดธูปเทียนพระ
พระราชทานพระองค์เชษฐาองค์เจ้าธานีนิวัต ไปทรงจุดเครื่อง
นมัสการบูชาพระพุทธรูปมณฑลรัตนปฐมาภรณ์ ที่ในพระอุโบสถวัด
พระศรีรัตนศาสดารามแล้ว ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระ
ศรีรัตนตรัย แล้วเสด็จขึ้นพระที่นั่งไพศาลทักษิณ โดยทางพระทวาร
เทวารามเสด็จ ชาวพนักงานประโคมสังข์ แตร และดุริยางค์

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๓๐ รูป ซึ่งจะเจริญพระพุทธมนต์ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก ขึ้นที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระศรีรัตนตรัย สมเด็จพระสังฆราชถวายศีล

(๓๕) เวลา ๑๘.๕๐-๑๘.๕๐น.

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนทองด้วยไฟฟ้าตั้งพระราชนิพนธ์ราชธานินทร์ แล้วถวายเทียนชนวนนั้นแก่สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระสังฆราชลงไปจุดเทียนชัยที่ในพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระสงฆ์ทั้งนั้นเจริญมงคลคาถาจุดธูปเทียนชัย ชาวพนักงานประโคมฆ้องชัย ดังฆ้อง มโหรี แตร และดุริยางค์ เสร็จแล้ว สมเด็จพระสังฆราชกลับขึ้น ไปประทับ อาสนะในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ พระดำเนินโสภณ (บุญชูชาติ) อ่านประกาศการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก จบแล้ว พระสงฆ์ในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ๓๐ รูป และในพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยอีก ๔๕ รูป เจริญพระพุทธมนต์ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พราหมณ์พิธีทอดผ้า ๔ ถวายใบสมิต ทรงบัตต์แล้วรับไปทำพิธีต่อไป สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดเทียนพระมหามงคล เทียนท้าวพระองค์ ธูปเทียนบูชา พระสยามเทวาธิราช พระแท่นอิฐทิศ และพระที่นั่งภัทรบิฐ สมาริกรรัฐสภา

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

บูชาพระแท่นอัฐทิศ ไหอบูชาเทพตามพระเคราะห์ สมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว เสด็จขึ้นพระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน ทรงจุดธูปเทียนเครื่อง
นมัสการพระศรีรัตนตรัย ทรงพระมหามงคุด และทรงดัดบพระดังษ์
& รูป เจริญพระพุทธมนต์พระราชพิธีเฉลิมพระราชมณเฑียร
จบแล้ว เสด็จประทับพระที่นั่งไพศภัททกษิณ พระดังษ์ถวาย
พระพรต เสด็จออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ข้าราชการเฝ้า
ทูลละอองธุลีพระบาท ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระแท่นภาณวาร
แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

(๓๖) อนึ่ง พระราชมณเฑียรพิธีจะได้เริ่มต้นทำพิธีตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นไป
จนกว่าจะเสร็จการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

๕. บรมราชาภิเษก

(๓๗) วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๓

เวลา ๘.๓๐ น. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินมา
ยังพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง ทรงจุดธูป
เทียนถวายนมัสการพระศรีรัตนตรัย แล้วเสด็จขึ้นพระที่นั่งไพศภัท
ทกษิณ ชาวพนักงานประโคมดั่งซ์ แตร และดุริยางค์ ดั่งฆกาวิ
นิมณฑ์พระดังษ์ทรงดมณคักดิ์ รวม & รูป มีสมเด็จพระดังษ์ราช
เฝ้าประธาน ขึ้นนั่งเหนืออาสนะในพระที่นั่งไพศภัททกษิณ สมเด็จพระ

ตอนที่ ๒๒ เล่ม ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

พระเจ้าอยู่หัวทรงจุกุชูปเทียบเครื่องนมัสการพระศรีวิตันศรัย สมเด็จพระสังฆราชถวายศีล จบแล้ว เสด็จเข้าในหอพระสุตถาดัยพิมาน ทรงเสด็จทอดพระเนตร

(๑๗) เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๑.๔๖ น.

พระราชครูความเทพมณี กราบมิ่งมงคลเจริญเสด็จไปสู่มณฑปพระกระยาदान

(๑๘) สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกจากหอพระสุตถาดัยพิมาน มีพระบวณเจ้าหน้าท้าวและตามเสด็จไปยังชานาพระราชมนเทียร ทรงจุกุชูปเงินเทียบทองตั้งเวียงเทวดากดางหาญ แล้วเสด็จไปยังมณฑปพระกระยาदान ประทับเหนืออุทุมพรราชอาสน์ แปรพระพักตร์ดูทิศบูรพา ทรงพระมูรขากิเชก พระยาโหราธิบดีนั้น มีอภัย พราหมณ์เมื่อดังขี พนักงานแกว่งบันเฑาะว์ เจ้าพนักงานไรด์หัดสขารานันเจือด้วยน้ำบุญจมหานทีในมัธยมประเทศ หน้าเบญจตุกของคานในแม่น้ำดำคัญทั้ง ๕ และน้ำ ๕ สระ ในราชอาณาจักรไทย ซึ่งเคยแต่งเป็นน้ำตั้งพระมูรขากิเชกสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราช เป็นพระราชประเพณีมาแต่โบราณกาล ขณะนั้นพระสงฆ์ในพระราชพิธีมณฑลเจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานประโคม

คอมท ๒๗ เด็ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๔๗๓

ตั้งรับ แคร มะโหระทึก และเครื่องดุริยางค์ ทหารกองเกียรติยศ
ถวายเคารพ แครวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ทหาร
ขึ้นใหม่ยิงปืนมหาฤกษ์ มหาชัย มหาจักร มหาปราบยุค ตาม
ลำดับดังนี้

(๒๐) เมื่อตรงดหัดธรรมาเดฉิ พระบรมวงศ์และเจ้าหน้าที่
จะได้ถวายน้ำตง :-

- (ก) สมเด็จพระสังฆราช ถวายพระครอบพระกริ่ง กับ
พระครอบยันตรนพคุณ
- (ข) พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์
กรมขุนชัยนาทนเรนทร ถวายพระเต้าเบญจคัพย์
รัชกาลที่ ๕
- (ค) พระยาโหราธิบดี ถวายพระเค้านพเคราะห์
- (ง) พระราชมณเฑียรพิธิ ทูลเกล้าฯ ถวายพระมหาสังข์ ๕
สังข์ ๓ และสังข์ตีมฤทธิ
- (จ) เจ้าพนักงานภูษามาตาถวายพระมหาสังข์ ทักษิณาวัญ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๔๘๓

- (๒๑) เสด็จตรงพระมรุชาภิเชกแด่ ๘ มเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เสด็จขึ้นหอพระสุธาธิบดีพิมาน มีกระบวนนำและตามเสด็จ เช่น
 เสด็จลง
- (๒๒) ๘ มเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเครื่องบรมชคดียราชภูษิตาภรณ์
 เสด็จออกพระที่นั่งไพศาลทกษิณ สดิกเหนือพระแท่นอัญธิศภายใต้
 พระบวรเศวตฉัตร แปรพระพักตร์สู่บรมพิศเป็นปฐม ๘ มหุพระราช
 พิศ (ม.ร.ว. เทวฉิราช ป. มาดากุด) ทุดเกล้า ฯ ถวายพระเต้า
 เบนจคพิยดำหรับทรงรับน้ำอภิเชก ๘ มหาริกรวิธงาจะไดเจิญน้ำ
 อภิเชกซึ่งได้พิถักรมคักไปประกอบการพระราชพิชัเดื่อมาทุดเกล้า ฯ
 ถวาย เพื่ออัญเจิญให้ทรงแม่พระราชอาณาปกครองประชานใน
 ทิศทั้ง ๘ ๘ มเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับน้ำอภิเชก พราหมณพิชั
 ถวายน้ำเทพมนตร์ด้วยพระดังชั เสด็จแปรที่ประทับทรงรับน้ำ
 อภิเชกนั้นไป แด้วประทับทิศคัน ประชานอุมิสงกาและประชาน
 ๘ ภาณูแทนจะไดทุดเกล้า ฯ ถวายน้ำอภิเชกดำหรับส่วนกลาง และ
 กราบบังคมทุดถวายพระพร แด้วเจ้าพนักงานพระราชพิชัจะได
 เจิญพระนพปฎตมหาเศวตฉัตรมาอมให้พระราชกรุวามเทพมู
 ทุดเกล้า ฯ ถวาย ขณะนั้นพราหมณเฝ้าดังชั ชาวพนักงาน

ตอนที่ ๒๗ เดือน ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๓

ประโคน บันเทิงคารวะ ช้องชัย แคร มะโหระทึก และเครื่อง
 คุรียงค์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับและพระราชทานให้ผู้เชิญ
 รับเชิญได้แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปประทับเหนือพระที่นั่งภัทรบิฐ
 ภายใต้ต้นพญาดมหายาคัดฉัตร แปรพระพักตร์ดูทิศบูรพา พระราชครู
 ความเทพมุนีกล่าวเวทสวดเจริญเบ็ดเสร็จด้วยโกศาศ จมแล้วเจ้า
 พนักงานพระราชพิธีเชิญพระสุพรรณบัฏ เบญจราชกกุธภัณฑ์ ชาติติย
 ราชวราภรณ์ เครื่องชาติติยราชูปโภค และพระแสงราชศัสตราวุธ
 จากพระแท่นที่บูชาในพระราชพิธีมณฑลที่ดั่งกล่าวมาอบให้พระราชครู
 ความเทพมุนีทูลเกล้าฯ ถวาย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับทรงสวม
 และทรงวางไฉนในโต๊ะ ๒ ข้างพระที่นั่งภัทรบิฐ พระสงฆ์เจริญชัย
 มงคลคาถา ชาวพนักงานประโคมสังข์ บัณเฑาะว์ ช้องชัย แคร
 มะโหระทึก และเครื่องคุรียงค์ กองทหารถวายเคารพ แตรวง
 บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ยิงปืนกองแก้วจินดา ๒๓ นัด
 ตามกำลังวัน ทหาร มก ทหารเรือ ยิงปืนใหญ่เฉลิมพระชาติติย
 ราชอิสริยยศ ฝ่ายละ ๑๐๓ นัด พระสงฆ์ในพระอารามทั้งหลายน
 ย้ำระฆังถวายชัยมงคล พระอาราม ละ ๗ ตา

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

(๒๓) เมื่อสุดเสียงระโคมแก้ว พระราชครูความเทพมุนีถวาย
อนุชฎภูทิวเวทวิชฌมนตร์ และถวายพระพรชัยมงคล พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการตอบพระราชทานอารักขา
แก่ประชาชนไทย และทรงหลั่งน้ำทักษิโณทก ตั้งพระราชสัตยา
ธิษฐานจะทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจปกครองราชอาณาจักรไทย
โดยทศพิธราชธรรมจรรยา แล้วทรงเปลื้องพระมหาพิชัยมงกุฏ
และพระขำมรงค์ พระราชทานให้มุณีเจษฎ์รับเชิญไว้ ทรงโปรย
ดอกพิกุลเงิน พิกุลทอง พระราชทานแก่พราหมณ์แล้ว เสด็จ
พระราชดำเนินออกจากพระที่นั่งไพศาลทักษิณไปพระที่นั่งอมรินท
รวินิจฉัยทางพระทวารเทวราชมเหศวร์ ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม
แก่พระสงฆ์ ๘๐ รูป ในการพระราชพิธี พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา
สมเด็จพระสังฆราชถวายอภิวาท ถวายพระพรแล้วเสด็จขึ้น

(๒๔) พระภิกษุทรงสมณศักดิ์ผู้ใหญ่ดับเทียบนรีย พระสงฆ์
ทั้งนั้นเสด็จศาลาดับเทียบนรีย เสด็จแล้วกลับ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๓

(๒๕) เวลา ๓๕ ๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องบรมชัตติยราช
 ภูษิตาภรณ์ ประดับราชอิสริยาภรณ์ เสด็จออกพระทวาร
 เทวราชมเหศวร์ มายังพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ประทับเหนือพระ
 ที่นั่งพิศดานกาญจนดิงหาสน์บนพระราชบัลลังก์ ภายใต้ณพปฏด
 มหาเศวตฉัตร ทรงพระมหาพิชัยมงกุฏ มีมหาดเล็กเชิญราชกกุธ
 ภัณฑ์ พระแสงรายคันคอง พระแสงอัมฤชาวุธ และถวายเป็นงานพัด
 โบก มหาดเล็กรัวกรับ ชาวบ้านไรพระสุทร เจ้าพนักงานชูพุ่ม
 ดอกไม้ทองให้สัญญาณ ชาวพนักงานกระหังมะโหระทึก ประโคม
 ดังรับ แตร และกลองชนะ ทหารกองเกียรติยศกระทำความเคารพ
 แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี รัฐมนตรี คณะทูต
 สมัชชิกอิมพีเรียล สมัชชิกสภาผู้แทน และข้าราชการ เข้าทูลตะของ
 ขุดพระบาท เมื่อสุดเสียงประโคมแล้ว จอมพล ป. พิบูลสงคราม
 นายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคลในนาม
 ข้าราชการ เจ้าพระยาวิเชียรมาธิเบศ ประธานรัฐสภา กราบบังคม
 ทูลถวายพระพรชัยมงคลในนามประชาชน พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว มีพระราชดำรัสตอบ แล้วมหาดเล็กรัวกรับ ชาวบ้านมีด
 พระสุทร เจ้าพนักงานชูพุ่มดอกไม้ทองให้สัญญาณ ชาวพนักงาน

คองท ๒๗ เด็ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๓

กระทรวงมหาดไทยที่ก ประโคมตั้งร้ แคร และกตองชนะ ทหาร
กองเกียรติยศกระทำความเคารพ แครวงบรรดงเพลงสรรเสริญ
พระบารมี

(๒๖) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นพระที่นั่งไพศาค
ทักษิณ มหาเศกเศิมวารกกุณกันทตาม เสด็จไปประทับเหนือ
พระที่นั่งภัทรมิฐุภายในคณพปฏมมหาเศกเศกคคต ส้มเศกพระราชนิ
ประทับร้างบรมราชาอาสน์เบ้องซ้าย พระบรมวงศานุวงศ์
และข้าราชการฝ่ายใน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท โปรดเกล้า ฯ ให้
อาดัษณ้อ่านประกาศกระแสพระบรมราชโองการ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ สถาปนาสมเด็จพระราชินีให้ดำรงราชฐานันดรศักดิ์
เป็นสมเด็จพระนางเจ้าสุวัทธิศรี พระบรมราชินี แด้วสมเด็จพระ
พระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีเสด็จไปตั้งหน้าพระที่นั่ง พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทงหน้าพระมหาเศกเศิม ทรงเศิม พระราชทาน
ราชอิสริยาภรณ์และเครื่องอิสริยราชูปโภค ชาวพนักงาน
ประโคมตั้งร้ บันเศาะว้ ช้องชัย แคร และเครื่องครุียงค์ ครัน
เศกเศิมประโคมเศกเศิม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระ
มหาพิชัยมงกุฎ พระเจ้าบรมวงศ์เศอ กรมขุนชัยนาทนเรนทร กราบ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๓

มัตถุมทนต์พระกรุณาแทนพระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทฝ่ายใน ถวายพระพรมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริรับตอบ แล้วทรงโปรดออกพิฤกษ์เงินพิฤกษ์ของเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี ไปสู่หอพระสุตตาลัยพิมาน

(๒๖) ในการเสด็จออกมหาสมาคมวันนี้ เจ้าหน้าที่จะได้เทียบช้างคัน ม้าคัน พระที่นั่งราเชนทรยาน รถพระที่นั่ง ที่ในพระบรมหาราชวัง และเทียบเรือพระที่นั่งที่ท่าราชวรดิฐ

(๒๗) อนึ่ง ในวันนี้จะได้เสด็จพระราชดำเนินโดยกระบวนราบใหญ่ไปทรงนมัสการพระศรีรัตนตรัยที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วเสด็จไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายสมเด็จพระบรมราชบุพการีที่พระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาท

(๒๘) เวลา ๓๖.๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องบรมชฎีคิยราช
 ภูษิตาภรณ์ ทรงพระมหามงกุฎ เสด็จออกเทียบหน้าพระทวาร

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๖๓

เทศศรัทธา ประทับพระที่นั่งราชยานพุดตานทอง เสด็จพระราช
 ดำเนินโดยกระบวนราชมโหรีไปเทียบเกยหลังวัดพระศรีรัตนศาสดา
 รามแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถ ทรงจุกุรูปเทียน
 เครื่องราชสักการะและถวายต้นไม้ทองเงินบูชาพระพุทธมหามณีรัตน
 ปฏิมากร พระพุทธชยันตีพญาโลก พระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 แล้วทรงจุกุรูปเทียนถวายนมัสการพระศรีรัตนตรัย สมเด็จพระ
 ด้วงราชธาดาเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จมาตามเสด็จ
 แล้ว มีพระราชดำรัสประกาศพระองค์เป็นอัครศาสนูปถัมภกใน
 รุมนมัสการและพระบรมวงศานุวงศ์กับข้าราชการ ขณะนั้นพระสงฆ์
 ๘๐ รูป มีสมเด็จพระสังฆราชเป็นประธาน พร้อมกันเปล่งสังฆวาจา
 “สาธุ” ๓ ครั้ง แล้วสมเด็จพระสังฆราชถวายอดิเรก สมเด็จพระ
 ราชกณะถวายเป็นพระพรดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จลง
 จากพระอุโบสถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังเกยหลังวัดพระศรีรัตน
 ศาสดาราม ประทับพระที่นั่งราชยานพุดตานทอง เสด็จพระราช
 ดำเนินโดยกระบวนราชมโหรี ไปยังเกยพระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์
 ปราสาท เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จออก พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีทรงจุกุรูปเทียน

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

ถวายหมัดการพระศรีรัตนตรัย และเครื่องราชดัดการระถวายเป็นมงคล
พระบรมอัฐิและพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชบุพการี แด่ทรงทอด
ผ้า พระสงฆ์สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก และถวาย
พระพรดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
พระบรมราชินี เสด็จขึ้น

(๓๐) เวลา ๑๘.๐๐ น.

เจ้าพนักงานตบฆ้องชัยแก้ทองเงิน พราหมณ์เบิกแว่น
ช้าราชการรับแว่นเวียนเทียนสมโภชพระราชมณฑป

๖. เสด็จพระราชมนเทียร

(๓๑) วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๔๘๓

เจ้าพนักงานเตรียมการพระราชพิธีเสด็จพระราชมนเทียรใน
พระบรมมหาราชวังไว้พร้อม เวลาค่ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี เสด็จมายังพระบรมมหา
ราชวัง

(๓๒) เวลา ๑๘.๕๕ - ๒๒.๐๒ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินสู่พระราชมณฑป มีเชื้อ
พระราชวงศ์เชิญเครื่องเสด็จพระราชมนเทียร เครื่องราชูปโภค

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

และพระแสงตามเดด็จไปยังพระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน เวลา ๒๐
นาฬิกา พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาพรประภา กรมหลวง
ทิพยรัตนกิริฎกดิ้น และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้า
ประดิษฐาจารย์ จะได้ทรงลาพระที่ราชบรรดรณ์ได้รั้งแล้ว
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรม
ราชินี เสด็จพระราชดำเนินสู่พระที่นั่งจักรพรรดิพิมานองค์ตะวันออก
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาพรประภา กรมหลวง
ทิพยรัตนกิริฎกดิ้น ถวายพระแสง พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้า
ประดิษฐาจารย์ ถวายจันทมาศ ท้ายบรรดณานันท์ (ม.ร.จ. แหม่ม
มาดากุล) ถวายกัญแจ ทรงรับและทรงวางไว้ข้างพระที่แล้ว
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเอาพระองค์บรมม ชาอพนักงาน
ประโคมฆ้องชัย ดังฆ ระ และดุริยางค์ ครั้นสุดเสียงประโคมแล้ว
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ภาพรประภา กรมหลวง
ทิพยรัตนกิริฎกดิ้น ถวายพระพรมงคล

(๓๓) วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

วันนี้ เป็นวันทศกัณฐ์ต่างประเทศเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ซึ่ง

ตอนที่ ๒๗ เดือน ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง และเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ
จะได้เชิญคณะทูต และนำไปชุมนุมคุยเฝ้า ฯ ตามตำแหน่ง

(๓๔) เวลา ๑๑.๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
พระบรมราชินี เสด็จออกท้องพระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
ซึ่งคณะทูตชุมนุมเฝ้า ฯ อยู่ ทิวหน้าคณะทูตด้านซ้ายกราบบังคมทูล
ถวายพระพรชัยมงคล มีพระราชดำรัสตอบแล้วเสด็จขึ้น

(๓๕) เวลา ๑๖.๓๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
พระบรมราชินี เสด็จออกดีหับเชิญพระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาท
พนักงานประโคมระโหระทึกและแตรฝรั่ง เมื่อเสด็จขึ้นแล้ว
ปลัดกระทรวงมหาดไทยนำประชาชนเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูล
เกล้า ฯ ถวายดอกไม้บูชาเทียน และกราบบังคมทูลพระกรุณาถวาย
พระพรชัยมงคลแทนประชาชน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
มีพระราชดำรัสตอบ แล้วเสด็จขึ้น พนักงานประโคมระโหระทึก
แตรฝรั่ง

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

(๓๖) เวลา ๑๗.๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ
บรมราชินี เสด็จออกพระที่นั่งไพศภัททชัยน ข้าราชการฝ่ายใน
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายดอกไม้ชูปเทียนในการ
พระราชพิธีเฉลิมพระราชมณเฑียร แล้วเสด็จออกพระที่นั่งอมรินท
วินิจฉัย ทรงจุชูปเทียนถวายนมัสการพระศรีรัตนตรัยแล้ว โปรด
เกล้าฯ ให้ข้าทูลละอองธุลีพระบาทประกาศกระแสพระบรมราชโองการ
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เฉลิมพระนามสมเด็จพระสังฆราช
จบแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ หมายพระกรุณาบัตร
สังฆ มณฑลเทศาภิบาล ข้าราชการ แคร และครูฝึกแล้วจะได้ทรงตั้ง
สมเด็จพระราชาคณะฝ่ายมหานิกายรูป ๓ ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย
รูป ๓ และฝ่ายรามัญนิกายรูป ๓ เพื่อพระราชพิธีตั้งสังฆ และเป็น
ราชธรรมานุสัถร์ว ในกาลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ตามบุรพ
ราชประเพณี เสร็จแล้ว สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
ถวายอดิเรก ถวายพระพรดาพระบรมวงศานุวงศ์
ฝ่ายหน้าฝ่ายใน และข้าราชการฝ่ายหน้า เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
ทูลเกล้าฯ ถวายดอกไม้ชูปเทียน ในการพระราชพิธีเฉลิมพระราชม
ณเฑียร แล้วตั้งผลการนิพนธ์พระสังฆที่ถวายเทศน์และรับ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๓

อนุมโทนาขึ้นนั่งเหนืออาสนะ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุด
ธูปเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ญาณวโร)
ถวายพระธรรมเทศนามงคลสูตร รัตนสูตร เมตตสูตร รวมกันที่ ๓
จบแล้ว พระภิกษุ ๔ รูป รับอนุมโทนา ทรงพระเคนจตุปัจจัย
ไทยธรรม ชาวพนักงานประโคมแตรและเครื่องดุริยางค์ สมเด็จพระ
ราชาคณะถวายอดิเรก ถวายพระพรดา พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีเสด็จกลับ

(๓๗) วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๓ เวลา ๑๖.๓๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า
พระบรมราชินี เสด็จออกพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ผ่านในเฝ้า ฯ
ทูลเกล้าฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียนเช่นวันก่อนแล้ว เสด็จออกพระที่
นั่งอมรินทรวินิจฉัย ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปแล้วโปรด
เกล้าฯ ให้อาดทักษิณอ่านประกาศกระแด้พระบรมราชโองการ ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาพระฐานันดรศักดิ์พระบรมราชวงศ์
ความราชประเพณีที่สมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชทรงปฏิบัติเนื่อง
ต่องานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกจบแล้ว ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ พระราชทานหน้าพระมหาดังษ์ ทรงเจิม ชาวพนักงานประโคม

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๓

ตั้งขึ้น มีนิตยภัต แคร และเครื่องศุภริยางค์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องประกอบพระอิสริยยศด้วย แล้วข้าราชการฝ่ายหน้าทุกเหล่า ๆ ถวายดอกไม้ธูปเทียนต่อไป แล้วจึงแล้ว ตั้งกรรมการนิมนต์สมเด็จพระสังฆราช เสด็จประทับเหนืออาสนะพร้อมด้วยพระภิกษุที่จะรับอนุโมทนาอีก ๔ รูป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจตุรูปเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระสังฆราชถวายพระธรรมเทศนาเทวดาทิสันกถา ทศพิชราชธรรมและจักรวรรดิวัตรรวมกัน ๓ จบแล้ว พระภิกษุ ๔ รูปรับอนุโมทนา ทรงพระเคนจตุปัจจัยไทยธรรม ชาวพนักงานประโคมตั้งขลุ่ย แคร และเครื่องศุภริยางค์ สมเด็จพระสังฆราชถวายอดิเรก ถวายพระพรดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี เสด็จจากดับ

(๓๘) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งไม้เงินทอง และรูปเงินเทียนทองเป็นเครื่องราชสักการะมณฑลกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ข้าราชการฝ่ายภูมิภาคเชิญไปบูชาพระพุทธเจดีย์สถานที่เป็นหลักสำคัญในราชอาณาจักร คือ-

ค.อ.นท ๒๗ เดิม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

๑. พระพุทธบาท ธรรมบุรี
๒. พระพุทธชินราช พิษณุโลก
๓. พระบรมธาตุ นครศรีธรรมราช
๔. พระธาตุหริภุญไชย นครลำพูน
๕. พระปฐมเจดีย์ นครปฐม
๖. พระมหาธาตุ นครศรีธรรมราช
๗. พระธาตุพนม นครพนม

การแต่งกาย

วันที่ ๑๗-๑๘ มีนาคม ๒๔๘๓

พิธีทำน้ำอภิเชกตามภูมิภาค แต่งเครื่องแบบเต็มยศ

วันที่ ๒๐-๒๓ เมษายน ๒๔๘๓

การจารึกพระสุพรรณบัฏ แต่งเครื่องแบบปกติ

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๘๓

เวลาเย็น ถวายสักการะพระบรมอัฐิ และพระอัฐิ แต่ง
เครื่องแบบปกติ

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๔๘๓

เวลาบ่าย จุดเทียนชัย เจริญพระพุทธมนต์แต่งเครื่องแบบ
เต็มยศ ถวายระพวยราชอิสต์ริยาภรณ์จุฑาอมเกล้า

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๓

เวตาเข้า บรมราชาภิเษก แต่งเครื่องแบบเต็มยศถวายสระพายนพรัตนราชวราภรณ์ หรือถวายสระพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน เว้นถวายสระพายราชอิสต์ริยาภรณ์
จตุจอมเกล้า ถ่อมถวายสร้อย จตุจอมเกล้า

เวตาบ่าย เสด็จออกมหาสมาคม แต่งเครื่องแบบเต็มยศถวายสระพายรัตติยราชอิสต์ริยาภรณ์มหากัฏฐี หรือถวายสระพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน เว้นถวายสระพายราชอิสต์ริยาภรณ์ จตุจอมเกล้า ถ่อมถวายสร้อย
จตุจอมเกล้า

เวตาเย็น เสด็จไปวัดพระศรีรัตนศาสดาราม แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ถวายสระพายรัตติยราชอิสต์ริยาภรณ์มหากัฏฐี หรือถวายสระพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน เว้นถวายสระพายราชอิสต์ริยาภรณ์ จตุจอมเกล้า ถ่อมถวายสร้อยจตุจอมเกล้า

เวตาค่ำ เวียนเทียนถ่ม โภช แต่งเครื่องแบบปกติ

เวตากดางคืน เสด็จมพระราชมณเฑียร แต่งเครื่องแบบปกติ

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๔๗๓

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๔๗๓

เวลาเช้า ทูตผู้ว่าฯ แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ถวายสะพาน
ชาติศิวราชอิสริยาภรณ์มหาจักรี

เวลาบ่าย ประชาชนผู้ว่าฯ ข้าราชการแต่งเครื่องแบบเต็ม
ยศ ถวายสะพานราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก ประชาชน
แต่งกายสุภาพตามธรรมเนียม

เวลาเย็น ถวายดอกไม้ชูปเทียน ตั้งสมณศักดิ์ทรงธรรม
แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ถวายสะพานราชอิสริยา
ภรณ์ช้างเผือก

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๓

เวลาเย็น สถาปนาพระฐานันดรศักดิ์พระบรมวงศ์ ถวาย
ดอกไม้ชูปเทียน ทรงธรรม แต่งเครื่องแบบเต็มยศ
ถวายสะพานพรตน์ราชอิสริยาภรณ์

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

ตำแหน่งเต่า ๆ

(๑) พระราชพิธีจารึกพระสุพรรณบัฏ

เป็นการจำเพาะเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่

(๒) วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๓ เช้า

เจริญพระพุทธมนต์

(ก) เจ้า ๆ บนพระที่นั่งไพศาลทักษิณ

พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า ฝ่ายใน ตั้งแต่

พระองค์เจ้ารินใบ องค์มนตรี นายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรี ประธานองคมนตรี ประธานสภาผู้แทน

ทรง รวมทั้งชายหรือสามีด้วย

(ข) เจ้า ๆ ที่ห้องพระโรงหน้า

หม่อมเจ้าและข้าราชการฝ่ายใน

(ค) เจ้า ๆ ที่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

ดมาชิกองคมนตรี ดมาชิกสภาผู้แทนและข้าราชการ

(๓) วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๓ เช้า

(ก) เจ้า ๆ บนพระที่นั่งไพศาลทักษิณ

พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า ฝ่ายใน องค์มนตรี

ตอนที่ ๒๒ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๓

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ประธานองคมนตรี ประธาน
สภาผู้แทน เอกอัครราชทูต อัครราชทูต
ผู้รักษากฎแทนทูต
ทั้งนี้ รวมทั้งชายหรือดำนด้วย

(จ) ผู้ที่ท้องพระโรงหน้า

หม่อมเจ้าและเจ้าราชกรมฝ่ายใน

(ค) ผู้ที่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

สมาชิกองคมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนและเจ้าราชการ

แต่ตั้งออกมหาสมาคมที่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

นายกรัฐมนตรี ประธานองคมนตรี ประธานสภาผู้แทน คณะ
รัฐมนตรี ผู้ที่หน้าพระคู่ศูทรด้านตะวันตก

คณะทูต ผู้ที่หน้าพระคู่ศูทรด้านตะวันออก

สมาชิกองคมนตรี สมาชิกสภาผู้แทน และเจ้าราชการ ผู้ที่
ภายในวังตำรวจกรมวังซ้ายขวา

ทั้งนี้ รวมทั้งชาย หรือดำนด้วย

ราชองครักษ์และเจ้าราชการในพระองค์ ผู้ที่ภายใน

พระคู่ศูทร

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

แต่งตั้งออกมหาดำมาคมพระที่นั่งไพศาลทักขิณ

พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้าฝ่ายใน เฝ้า ฯ ในพระที่นั่ง
ไพศาลทักขิณ ข้าทูลละอองธุลีพระบาทฝ่ายใน เฝ้า ฯ ที่ห้อง
พระโรงหน้า

แต่งตั้งไปวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า ข้าราชการผู้ใหญ่ เฝ้า ฯ ใน
พระอุโบสถ

ทั้งนี้ รวมทั้งชายหรือด้ามด้วย

นอกจากนี้ เฝ้า ฯ ที่มุกหน้าพระอุโบสถ.เดชะดา

แต่งตั้งไปพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า ฝ่ายใน และ ข้าทูลละอองธุลี
พระบาทฝ่ายใน เฝ้า ฯ บนพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท มุขใต้และ
มุขกระดานต์ ข้าราชการผู้ใหญ่ เฝ้า ฯ บนพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
มุขเหนือ

ทั้งนี้ รวมทั้งชายหรือด้ามด้วย

นอกจากนี้ เฝ้า ฯ ที่ชานาหน้าพระมหาปราสาท

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๔๗๓

เวลาค่ำ เสด็จพระราชมนต์เที่ยว

พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการในพระองค์ เฝ้า ฯ ที่
ท้องพระโรงหน้า

(๔) วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๔๗๓

เช้า ทูลเกล้า ฯ

เกล้า ฯ จำเพาะพนักงานเจ้าหน้าที่

บ่าย ประชาชนเฝ้า ฯ

หน้าพระที่นั่งสุทไธสงวรายปราสาท

การถวายดอกไม้ชูปเทียน

พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า ฝ่ายใน เฝ้า ฯ ที่พระที่นั่ง
อมรินทรวินิจฉัย

ข้าทูลละอองธุลีพระบาทฝ่ายใน เฝ้า ฯ ที่ท้องพระโรงหน้า
ถวายดอกไม้ชูปเทียนที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ

สมาริถคุณิสังภา สมาริถกัณฐิเทน ข้าราชการฝ่ายหน้า
เฝ้า ฯ ในพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

ทั้งนี้ รวมทงชยาหาหรือดำมีด้วย

ด้ำนักพระราชวัง

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๔๗๓

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

โหรบูชาประจำทิศ พระที่นั่งอัฐทิศ

๑. พระยาโหราธิบดี (แหยม วัชรโชติ)	บูชาพระเกตุ ทิศกกลาง
บูชาพระจันทร์ ทิศบูรพา
๒. นายจินดา วัชรโชติ	บูชาพระอังคาร ทิศอาคเนย์
๓. นายใจ ทับเทศ	บูชาพระพุธ ทิศทักษิณ
๔. นายอ้อม ไตรเพทพิสัย	บูชาพระเสาร์ ทิศหรด
๕. นายถวิล วัชรโชติ	บูชาพระพฤหัสบดี ทิศปัจจิม
๖. นายบาง เต็มเต็มสุข	บูชาพระราหู ทิศพายัพ
๗. นายเชย ปุยกอง	บูชาพระศุกร์ ทิศอุดร
๘. นายเตียง วุฒิศรีวาดี	บูชาพระอาทิตย์ ทิศอีสาน

คองท ๒๒ เด่ม ๒๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๓๓

ร่วมนำเสด็จจากหอพระสุลาลัยพิมาน
ไปพระมณฑปพระกระยาसनและกลับ

ซ้าย

ขวา

๓. เชิญพระเศวตเศวต	เชิญพระชยันตโลหะ
พราหมณ์ดัมจิตต์ วังดีพราหมณ์กุด	หม่อมเจ้าพร้อม ดตาวัณย์
๒. ภูษามาดาแกว่งมณเฑาะว์	ภูษามาดาแกว่งมณเฑาะว์
นายมู๋ย อังโรทัย	นายประจบ อังโรทัย
๓. ภูษามาดาแกว่งมณเฑาะว์	ภูษามาดาแกว่งมณเฑาะว์
นายตีทชิพร อังโรทัย	นายเอิบ แซกระจ่าง
๔. พราหมณ์เป่าสังข์อัคราวัฏ	พราหมณ์เป่าสังข์อัคราวัฏ
พราหมณ์ไพศาล เศรษฐพราหมณ์	พราหมณ์ระเอียด รัตนพราหมณ์
๕. พราหมณ์เป่าสังข์อัคราวัฏ	พราหมณ์เป่าสังข์อัคราวัฏ
พราหมณ์น้อย โทมดเจทิน	พราหมณ์ชาบ นาคเจทิน
๖. พราหมณ์เป่าสังข์ทักษิณาวัฏ	พราหมณ์เป่าสังข์ทักษิณาวัฏ
พราหมณ์ดัมศักดิ์	พราหมณ์ดัมพันธ์
วังดีพราหมณ์กุด	วังดีพราหมณ์กุด
๗. พราหมณ์ไปรยข้าวดอก	พราหมณ์ไปรยข้าวดอก
ดอกไม้	ดอกไม้
พราหมณ์นาค โทมดเจทิน	พราหมณ์ดะมัย รัตนพราหมณ์

ตอนที่ ๒๒ เล่ม ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๓

๘. นำเด็กร
พระราชกรณียกิจ (เสด็จ รังสิตพราหมณกุล)

ผู้ถวายน้ำอภิเษก

- (๓) ทิศกวาง { เจ้าพระยาศรีธรรมราชวิเศษ ประชาณภูมิสงฆา
(จิตร ณ สงขลา)
นายเพียร ราชธรรมนิเทศ ประชาณภูมิสงฆาผู้แทน
(ผู้แทนจังหวัดปทุมธานี)
- (๒) ทิศบูรพา นายคง อภัยวงศ์ สมาริกภูมิสงฆาผู้แทน
(ผู้แทนจังหวัดพระนคร)
- (๓) ทิศอาคเนย์ พระยาอุตมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์ สมาริกภูมิสงฆา
(หม่อมราชวงศ์ประยูร อิศรศักดิ์)
- (๔) ทิศทักษิณ นายยกเตียง เหมภักดี สมาริกภูมิสงฆาผู้แทน
(ผู้แทนจังหวัดระนอง)
- (๕) ทิศหริศ พลโท พระยาศรีธรรมราชภักดี สมาริกภูมิสงฆา
(หม่อมราชวงศ์ฉาย กำภู)
- (๖) ทิศบักษิม พระยาอรัญราชทรงศีล สมาริกภูมิสงฆา
(แม่จัน อรุณตักษณ)

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

- (๑) ทิศพายัพ พลโท พระยาวิจิตรวงศ์ดุษฎีไกร สมาริกดุษฎีสภา
(หม่อมราชวงศ์สิทธิ สุทัศน์)
- (๒) ทิศอุดร นายเกษม บุญศรี สมาริกสภาผู้แทน
(ผู้แทนจังหวัดนครสวรรค์)
- (๓) ทิศอีสาน หม่อมราชวงศ์เด่นีย์ ปราโมธ สมาริกสภาผู้แทน
(ผู้แทนจังหวัดพระนคร)

ร่วมนำเสด็จ ฯ

จากพระที่นั่งอัฐทิศ ไปพระที่นั่งภัทรบิฐ

ซ้าย

ขวา

๑. เจริญพระคเณศ	เจริญพระขันธโชติ
พราหมณ์สัมจิตต์ รั้งดีพราหมณ์กุล	หม่อมเจ้าพร้อม ดิศวิดิย์
๒. ภาษามาดาแกว่งมณเฑาะว์	ภาษามาดาแกว่งมณเฑาะว์
นายม้วย อังโรทัย	นายประจวบ อังโรทัย
๓. ภาษามาดาแกว่งมณเฑาะว์	ภาษามาดาแกว่งมณเฑาะว์
นายสิทธิพร อังโรทัย	นายเอิบ แจกกระจ่าง

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๓

ชาย

ชวา

๔. พราหมณ์เบ้าตั้งช็อคควาอู	พราหมณ์เบ้าตั้งช็อคควาอู
พราหมณ์ไพศาล เคตะพราหมณ์	พราหมณ์ละเอียค รัตนะพราหมณ์
๕. พราหมณ์เบ้าตั้งช็อคควาอู	พราหมณ์เบ้าตั้งช็อคควาอู
พราหมณ์ย้อย โกมดเวทิน	พราหมณ์ชาบ นาคเวทิน
๖. พราหมณ์เบ้าตั้งชัททษินาอู	พราหมณ์เบ้าตั้งชัททษินาอู
พราหมณ์ส้มคักดี	พราหมณ์ส้มพันธ์
รังดีพราหมณกุล	รังดีพราหมณกุล
๗. พราหมณ์ไปรยชัวคอกคอกไม้	พราหมณ์ไปรยชัวคอกคอกไม้
พราหมณ์นาค โกมดเวทิน	พราหมณ์ละมัย รัตนะพราหมณ์
๘.	นำเด็คจ
	พระราชครูความเทพมุนี (สงวาดดี รังดีพราหมณกุล)

ตอนที่ ๒๗. เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

วีวเชิญเครื่อง

แถวที่	ชาย	ชวา	
(๑)	(๖)	(๒)	(๓)
๑ พระมหาเสวตฉัตร หม่อมหลวงประกำ มาลาภ	ฉลองพระบาท หม่อมราชวงศ์ ดิลกโลก ทวิวงศ์	พระสุพระฌบัฏ หลวงบรรเจ็ด อักษรการ (ทับ สาตราภักย์)	พระมหาพิชัยมงกุฎ พระยานุรักษ์ ราชมนเทียร (อนุรักษ์ราชมนเทียร วิชัยโรทัย)
(๘)	(๕)	(๔)	(๓)
๒ ธารพระกรเทวรูป นายปยชาติ สุจริตกุล	พระขำมรงค์ วิเชียรจินดา นายเจ็บด สุจริตกุล	พระขำมรงค์ รัตนวราวุธ นายเตียบ สุจริตกุล	พระแสงฝัก ทองเกลี้ยง นายถวัลย์ทศน์ สุจริตกุล
(๑๒)	(๑๐)	(๘)	(๑๑)
๓ พระแสงดาบเขลย นายอำพน สุนทรเวช	พระแสงตรีศูล นายอุทัย สุวรรณจินดา	พระแสงจักร นายประภา สุวรรณจินดา	พระแสงหอก เพชรรัตน นายกฤษทล สุนทรเวช
(๑๖)	(๑๔)	(๑๓)	(๑๕)
๔ พระแสงของง้าว แสนพลพ่าย หม่อมหลวง สมศักดิ์ ถักู	พระแสงดาบปี่ลี้ นายอาทร ดิดติรานนท์	พระแสงธนู นายพูนเพิ่ม ไกรฤกษ์	พระแสงปืน ข้ามแม่น้ำสโตง นายจ้าวลย์ ชูติมา

ตอนที่ ๒๑ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๔๗๓

รายนาม

เชิญเครื่องบรมราชาภิเษก

(๑)	พระมหาเศวตฉัตร	หม่อมหลวงปรค้ำ มาดากุด
(๒)	พระสุพรรณบัฏ	หลวงบวรเจตอักษรการ อาตักษณ์
(ทับ ศาคราภย์)
(๓)	พระมหาพิชัยมงกุฏ	พระยาอนุรักษ์วราสมนเทียร
(อนุรักษ์วราสมนเทียร อัครโรทัย)
(๔)	พระขำมรงค์รัตนอราดูช	นายเดียม สุจริตกุด
(๕)	พระขำมรงค์วิเชียรจินดา	นายเจียด สุจริตกุด
(๖)	ฉลองพระบาทเรีงงอน	หม่อมราชวงศ์คืดกตภา
ทอ้วงศ์
(๗)	พระแสงฝักทองเกดียง	นายกัณฑ์ศัน สุจริตกุด
(๘)	ขารพระกรทอวรูป	นายบิษชาติ สุจริตกุด
(๙)	พระแสงจักร	นายประภา สุวรรณจินดา
(๑๐)	พระแสงตรีศู์ด	นายอุทัย สุวรรณจินดา
(๑๑)	พระแสงหอกเพชรรัตน์	นายกัณทต สุทรเวษ
(๑๒)	พระแสงดาบเขย	นายอำพน สุทรเวษ

ตอนที่ ๒๗ เดิม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๐

- (๑๓) พระแสงธนู นายพูนเพิ่ม ไกรฤกษ์
 (๑๔) พระแสงคาบได้ห์ นายอาทร ติตติรานนท์
 (๑๕) พระแสงปืนข้ามแม่น้ำสะโตง นายธีรชาติ ชุติมา
 (๑๖) พระแสงของ้าวแสนพลพ่าย หม่อมหลวงสมศักดิ์ กัญญา
 (๑๗) พระแสงขรรค์ชัยศรี นายริต หุ้มแพะ (ม.ร.ว. สด้าง
 ตตาวัณย์)
 (๑๘) พานพระขันหมาก หม่อมราชวงศ์สิทธิศักดิ์ ตีศักดิ์
 (๑๙) พระสุพรรณศรีบัวบาน นายสหัส พุกกะมาน
 (๒๐) พระมณฑปรัตนกรัณฐ์ หม่อมหลวงสรรพชัย สนิทวงศ์
 (๒๑) พระเต้าทักษิโณทก หม่อมหลวงทองปอนด์ นพวงศ์

- (๑) เชิญพระมาดา นายสมพร หอมเนียม
 (๒) เชิญพระคชาจอมพล หม่อมหลวงประยูร อิศรเสนา

เชิญพระแสงรายคืนทอง

- (๑) พระแสงคาบค่าย นายวิรัช อิศรวงกูร ณ อยุธยา
 (๒) พระแสงใจเพชร หม่อมหลวงจำลอง ชุมสาย
 (๓) พระแสงอัฐฎาพาน นายแสง ชื่นอารมย์
 (๔) พระแสงนาคสามเศียร นายแฉล้ม มีแสง

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

พัดโบก

- (๑) นายชริกเฉก บุนนาค
- (๒) นายชริกฉันท บุนนาค

คอนดรง

- (๑) ฉลอมพระองค์คุดม นายเพ็ญ จันทนคิตก
- (๒) ฉลอมพระบาท หม่อมหลวงฉาบชื่น กำภู

เข้าวันบรมราชาภิเษก

- ทูตเกล้าฯ ถวายพระเต้าเบญจคัพย์ สมุหพระราชพิธี
(ม.ร.ว. เทวชิราช ป.มาตากุล)
- ทูตเกล้าฯ ถวายขันดอกพิกุล สมเด็จพระสังฆราช (เฉลิม ราชสีวะ)
เลขาธิการสำนักพระราชวัง

แต่จ้อออกมหาสมาม

- (๑) พระแสงขรรค์ชัยศรี นายชิต หุ้มแพร (ม.ร.ว. สด้าง
ดคาอภัย)
- (๒) ขาวพระกรรชัยพฤษย์ นายจำนงราชกิจ (จรัญ บุนนาคพันธ์)
- (๓) พระแสงโต๊ะพัทวาทวิชนี นายเมืองเริง วุฒันตสิงห์

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

- (๔) ฉลอปพระบาทเชิงงอน หม่อมราชวงศ์ดัดดาก ทวีวงศ์
- (๕) กรับ นายพรต พัฒนสุวรรณ
- (๖) พุ่มดอกไม้ทอง พระสุริยภักดี (บุญช่วย อรรถนระภัญ)

วิวกระบวนเสด็จพระราชดำเนิน
ไปเฉลิมพระราชมณเฑียร

- (๑) นำเทียน หม่อมราชวงศ์ประदानศรี ดิศกุล
- (๒) นำเทียน หม่อมราชวงศ์ปรีชา ไชยกุล

ทรงโปรย

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี

เชิญเครื่องเฉลิมพระราชมณเฑียร

- (๑) พระแสงไม้ทองเกดียง หม่อมเจ้ารังษีภคต ยุคต
- (๔) พระแสงขรรค์เพชร ร.๕ หม่อมเจ้าเพ็ญฉัตร ฉัตรชัย
- (๕) พระแสงห่างข้างเผือก หม่อมเจ้าจุมฉิม ฉิมชัย
- (๖) ขาวพระกรศักดิ์สิทธิ์ หม่อมราชวงศ์บุษบา กิตติยากร

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๓

(๗) คีตาบต

หม่อมราชวงศ์เยาวดักษณ์ รั้งดีด

(๘) พานพิร

หม่อมราชวงศ์ทิพาวดี
เกษมฉันท

(๙) กุญแจทอง

หม่อมราชวงศ์ทรงสุวรรณ ทองแถม

(๑๐) จันทร์มาททอง

หม่อมราชวงศ์กรรทอง
ทองใหญ่

(๑๑) อัมมิพร

หม่อมราชวงศ์กิติวัฒนา ไชยันต์

(๑๒) พานพัก

หม่อมราชวงศ์ดวงใจ จิตรพงศ์

เชิญเครื่องราชูปโภค

(๑๓) พระสุพรรณศรี

หม่อมราชวงศ์อมิตพยอม สวัสดิ์ดิวัฒน์

(๑๔) พานพระศรี

หม่อมราชวงศ์พวงแก้ว
ชุมพด

(๑๕) พานพระโสดก

หม่อมราชวงศ์นิธาร์ตน เทวกุล

(๑๖) พานพระมาดา

หม่อมราชวงศ์ดงภาพรรณ อรรถวรรณ

๑๙๑๕

เดือน ๒๗ เดือน ๖๗ ราชการงานเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๕๑๓

รับ

แก่พระสุพรรณบัฏ

จากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เข้าพระราชพิธีมณฑล

ในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ

๒๔๕๓

คู่แท้				๓๖๐
ตำรวจทดลอง				๗๐
ทดลองพระนะ			๕๐	}
จำ	ปี	๓	๒	
	ทดลอง	๓		๕๕
แคะ	งอน	๖	๓๐	}
	ฝรั่ง	๔		
ตั้งรับ			๒	
พนักงานพระราชพิธี	คุมเครื่องหน้า			๒
เครื่องสูง	หน้า	๗ ชั้น	๒	}
		๕ ชั้น	๖	
	บังแขก		๔	
	พัดโบก		๓	
	บังพระสุริย์		๓	

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

มหาดเล็ก เชิญพระแสงระหว่างเครื่องหน้า			๖
พระราชนาง ทรงพระสุพรรณบัฏ และพระราชนิยม			๒
พระกอด			๒
เคียงพระราชนาง (องค์ละ ๔)			๘
อินท เชิญจามร	๘	} ดำริบ	๒
พรหม เชิญจามร	๘		
พนักงานพระราชพิธี คุมเครื่องหลัง			๒
เครื่องสูง หลัง	๘ ชั้น	}	๘
	๕ ชั้น		
	บังแขก		
มหาดเล็กเชิญพระแสงระหว่างเครื่องหลัง			๔

รว

กระบวนราบใหญ่

เสด็จพระราชดำเนินไปวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

และ

พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

๒๔๘๓

ประคหน้า ๒
 นายท้ายช้าง เชิญธงหักทองขวาง ๒

ค. ๒๗ เดือน ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๓

น้ำร้อน			๓
มะพร้าวทึก ๔ คนหาม ๓๖ ตี ๔			๒๐
ตัวรองหลอด เข้ารูดคู่กับมหาดเล็ก			๘๒
มหาดเล็ก เข้ารูดคู่กับตัวรองหลอด			๘๒
กตองชนะ	ทอง	๒๐	} ๔๐
	เงิน	๒๐	
จำปี		๒	} ๔
จำกตอง		๒	
แตงฝรั่ง		๒๐	} ๔๘
แตงอน		๒๘	
สังข์			๔
เครื่องสูงหน้า		๗ ชั้น ๒	} ๓๒
		๕ ชั้น ๖	
		บังแขก ๔	
พระเด่นาชิปัด	พระฉัตรชัย	พระเก้าวพาห	๓
พระแสงระหวางเครื่อง	หน้า มหาดเล็กเชิญ		๖
ผู้บอกสัญญา			๓
กรับสัญญา			๓
พราหมณ์พิธี	เป่าสังข์ ๓ คู่		๒

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓

สมเด็จพระราชพิธี

ราชของครภักษ์	เชิญธงชัยราชกระบี่ยุทธ (ชัย)	๓
ราชของครภักษ์	เชิญธงชัยพระครุฑพ่าห์ (ขวา)	๓
พระที่นั่งพุดตานทอง		
กำกับพระที่นั่ง		๓
พระแสงรายด้นทอง		๔
พัตโมก	๓ } ภูษามาดา	๓
บังพระศูริย์		
พระกอดด		
เชิญพระทวย (ผลัดเปลี่ยน)		๒
คู่เคียงพระที่นั่ง		๑๖
ราชของครภักษ์		๑๖
มหาดเล็ก	เชิญพุ่มดอกไม้เงิน	๑๖
กรมวัง	เชิญพุ่มดอกไม้ทอง	
เครื่องสูงหลัง	๗ ชั้น	๒ } ๑๒
	๕ ชั้น	
	บังแซก	
	ขมด้าย	
พระแสงระห่่างเครื่อง	หลัง	๔
	มหาดเล็กเชิญ	๔

คอมท. ๒๗ เดิม ๖๗ วารกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๓

พระแสงอัฐฎา	๘
มหาดเล็กเชิญเครื่องตาม	๑๖
พระราชยานทองงยา (พระที่นั่งรอง)	
พนักงานภาษามาตา	๔
แพทย์ท้ายกรมฉนวน	๒
ประตหลัง	๒

กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์แห่งข้างละ ๒ นาย ๒๐๐

บัญชีคู่เคียงพระที่นั่งเสด็จ ฯ กระบวนราบใหญ่
ไปวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

<u>ซ้าย</u>	<u>คู่</u>	<u>ขวา</u>
พลโท หดวงเด่นาณรงค์ (ศักดิ์ เด่นาณรงค์) ป.ช.	๑	พลเอก เจ้าพระยาธรรมาธิพ (หม่อมหุดวงธรรมาธิพ พืงบุญ) ป.จ.
พระประกาศัดหกรณ (ดัดบิ ดัดเทียร) ป.ช.	๒	พระยาดัดพลัดธรรมประคัตถ์ (วงศ์ ดัดพลัด) ป.ช.

ตอนที่ ๒๗ เล่ม ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๓

ชื่อย	คู่ที่	ขอ
พระยาอุดมราชภักดี (อุดม อัจฉริยกุล) ป.ช. หม่อมหลวงปั้น มาดากุล ป.ม.	๓	พลโท พระยาศรีธรรมราชภักดี (หม่อมราชวงศ์ฉาย กำภู) ป.ช. & หม่อมทองดีวงศ์ถวัลย์ศักดิ์ (หม่อมราชวงศ์เฉลิมฉัตร ทองดี) ป.ม.
พระยารามราชภักดี (หม่อมหลวงสวัสดิ์ อิศรางกูร) ป.ม.	๕	พลเรือตรี หลวงพดอินทราธิบดี (เปล่ง สมิตเมฆ) ป.ม.
พันตรี หลวงบุรกรรมโกวิท (ด้อม บุรกรรมโกวิท) ป.ม.	๖	นายพดตำรวจโท หลวงชาติ ตระการโกศล (เจียม ติมปรีชาติ) ป.ม.
พระยาธรรมบัณฑิตศึกษาดุริยางคาร (ธรรมบัณฑิต บุญยปานะ) ป.ม.	๘	พลตรี พระยาสุนทรวงษ์วิวัฒน์ (เจียม บุญนาค) ป.ม.
พันเอก หลวงอาจวิทยาวังษ์ (อาจ แยมประยูร) ป.ม.	๘	นายพดตำรวจตรี พระพิริยชนคดี (พิริย อินทรทนต์) ป.ม.